

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput LVII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

CAPVT LVII.

Iesuitas nunquam fuisse suspectos de seditionibus.

Ceterum, si Iesuitæ natura sua tam seditiosi, & tanti Reipub. turbatores essent, in gratiam Monarchiæ Hispanicę; fuisset iamdudum ea de re querela, vel saltem suspicio exorta alijs itidem in regionibus, vbi similiter, vt in Gallia, Regis Philippippi negotia curant, vt tu dicis. At nullus Principum Magistratumue Catholicorum vnquam extitit, qui Iesuitas non agnosceret pacis quàm maximè amantes, fideles subditos diuinisq; & humanis legibus diligenter obtemperantes. De Regibus Galliæ nominatim, quàm Societatem probauerint, amauerint, eiusq; vti sint operâ, iam suprâ diximus. Carolus IX. Rex hereticis infestissimus & infensissimus beneuolè Iesuitas complectebatur; quos etiam in domo sua regia, quam Louure vocant, de rebus diuinis verba facere voluit, eosdemq; sæpius emisit in varias Galliæ partes, vt hæreticos ad sanio rem mentem reducerent. Ipse anno Domini M. D. Lxjx. Concionatores ex eadem Societate iusto numero Pictauos & ad vicinas vrbes misit, vt verbi diuini illis in locis sementē facerent, inter quos fuit etiam Odo Pigenatius, quem tui semper in calumniando similis, *Tigrin* appellas: nam Parisiis non nascuntur tigrides, nisi qualis tu. Ipse est, qui diplomate regio fundacionem Collegij Burdegalen sis confirmauit, & ratam habuit, non obstantibus cunctis hæreticorum machinis, quibus blasphemiam fundacionem illam irritam reddere conabantur.

Qua item charitate Rex nuper mortuus eandem sit complexus, iam suprâ tibi indicaui. Fierine ergo potest, vt Iesuitæ ab istis Regibus, illorumq; Antecessoribus, qui eos

Ioan Maldona
tus Hispanus
iussu Regis Ca
roli conciona
torem egit Pa
risiis in domo
Regia 1570.

Qui sint sediti-
osi iudicio Ar-
naldi,

Regno & ciuitate donarunt, habiti sint Regni perturba-
tores? Tamdiu fraudes & tam perniciosæ technæ in oc-
culto latere potuissent? Num impunè tanta scelera depre-
hensi tulissent? quod si tunc his facinoribus affines non e-
rant; num fieri potuit, vt tam breui tempore tam mali fierēt,
cum nemo repente malus fiat, multò minùs pessimus, & toto
corpore vitiosus? Sed tu hæreticorum more turbationem
quietis vocas *expugnationem & obliterationem vitiatorum, infidelitatis & hæreseos*: seditiosos, & pacis perturbatores nominas
eos, qui concionantur contra facinorosos & flagitiosos, a-
theos, hæreticos & Machiauellistas. Conuenienter huic tuo
iudicio Iacobus Comoletus est seditiosus, quia doctrina &
eloquentia sua ictu lethali hæresin tangere nouit, vt viuifi-
cet hæreticum. Eadem caussâ, turbulentum vocas Bernardum
Roillet, quem vtilitatis & emendationis tuæ gratia o-
ptarem frequenti confessu, vel vnus horulæ spatio verba
ad te & de te facere; Crede mihi, egregiè suo fungeretur
munere, teq; insigniter exciperet, licet oleum & opera per-
denda essent. Denique omnes Catholicæ Religionis stu-
dio inflammati, omnes boni concionatores, tuo iudicio,
sunt perturbatores funesti. Quare mirandum non est, si a-
culeos amentię tuę in Iesuitas expromas tanta verborum
acerbitate adiuncta. Sed bene habet: nudæ & merę sunt
interrogationes & phrenetici cerebri deliramenta.

Eiusdem farine est epistola scripta ad Regem Hispaniæ,
quam magna sermonis insolentia iactas, ratus, te iam obti-
nuisse victoriam, perspicuoque argumento demonstrasse,
Iesuitas Hispanis vendidisse Gallię regnum. Ista epistola
fauces tibi elidit, debetq; tibi, si sapis, æternum silentium
indicere. Ais, *epistolam hanc scriptam Parisiis, & inde in Hispaniam perlatam operâ cuiusdam Patris Matthæi Iesuite, qui conscius fuerit conatum & machinationum Regis Philippi*. Mones, vt di-
ligenter

ligenter notetur tempus datæ epistolæ, quod est secundus dies Nouembris anni M. D. Lxxxxj. At Iesuite tibi respondēt, P. Matthæum Iesuitam mortuum esse Anconę Anno M. D. Lxxxix. nec alium sese habuisse aut nouisse Parisiis eius nominis aut cognominis : si iste tunc resuscitatus est ante generalem resurrectionem, si equo Pegaseo Ancona in Hispaniam volauit, vt causam Regis ageret, si Lutetiam venit acceptum istam epistolam, grande meritò censetur miraculum : sed si non est excitatus à mortuis, magnus utiq; impostor & sycophanta es, præsertim cùm ille Matthæus nunquam, dum viueret, Hispaniã viderit. Auctores, à quibus figmentum hoc accepisti, fefellerunt te, miser Arnalde. fuit quidā Pater Matthæus Hispanus, sed non Iesuita, cuius epistola intercepta : sed cùm mendaces illi impostores cuperent à te Iesuitas atrocissimo mēdacio onerari, hoc tibi suggererūt, osq; tibi adeò diduxerunt, vt impostorū asini instar frenis coercendus sis, si quis te, dum loqueris, in officio continere velit.

CAPVT LVIII.

Iesuitas non esse reos læsæ maiestatis.

A Republica Iesuitarum seditionibus turbata, gradum facis ad crimina læsæ maiestatis : hæc accusatio si probatione non destitueretur, reliquis omnibus validior, & ad id, quod contendeabas efficiendum, efficacior, & ad Iesuitas communi omnium mortalium odio grauandos, & exilio sempiterno mulctandos accommodatior esset. Nihil est in terris augustius, nomine & maiestate regia, nihil quod summos & infimos tantum ad vindictam incitet, quantum scelus in Regem vel animo conceptum, vel opere perfectum. Regibus deferri iubent leges